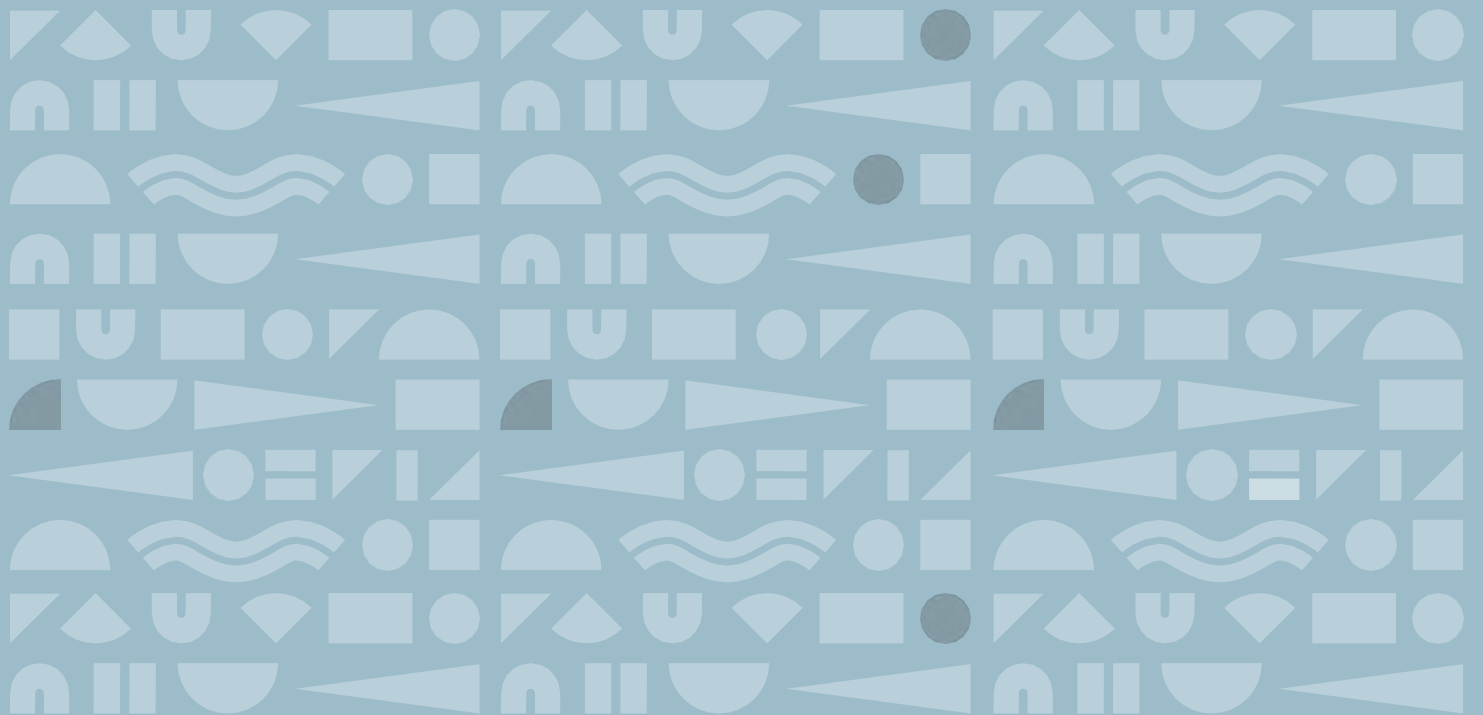

Tysvær
kommune

ÅRSPLAN 2023 – 2024

FOR FJELLHAUG FRILUFTSBARNEHAGE

Rammefaktorer

Barnehagens formålsparagraf står det;

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Lov om barnehager § 1 Formål).

Psykososialt barnehagemiljø.

Stortinget har vedtatt egne bestemmelser i barnehageloven om barns rett til et trygt omsorgs- og læringsmiljø. Barnehageloven krever at barnehagene jobber systematisk for å forebygge utestengning og mobbing, og at de skaper et godt miljø der barna trives og er sosialt inkludert. Barnehagen forpliktes til å ha nulltoleranse mot krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Det avgjørende er om barnet som blir utsatt kan oppleve det som nedverdiggende eller integritetskrenkende. Utestengingen må som hovedregel være systematisk.

Dette innebærer en aktivitetsplikt som krever at barnehagen følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen. Barnehagen har plikt til å undersøke saken når foreldre sier ifra, selv om de som jobber i barnehagen er av en annen oppfatning. Det skal lages en skriftlig plan for hvordan barnehagen skal følge opp barnet og gruppen.

Det innføres også en skjerpet aktivitetsplikt ved mistanke om at personalet krenker barn.

Alle som arbeider i barnehagen har plikt til å melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om, eller kjennskap til, at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Styrer er ansvarlig for at barnehagen håndterer og følger opp meldingene på en ansvarlig måte.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre der barn under 6 år skal få et omsorg- og læringsmiljø som har fokus på barns beste.

Rammeplanen gir ansatte føringer for innhold og oppgaver i barnehagen. Planen er et forpliktende arbeidsredskap som personalet skal bruke i sitt arbeid.

Innholdet i barnehagen skal bygges på et helhetlig læringssyn der omsorg, lek og læring er sentrale deler. Hvordan voksne er i møte med barn vektlegges særlig i Rammeplanen.

I tillegg viser rammeplanen til syv fagområder som barnehagen skal arbeide med se mer informasjon om dette bak i årsplanen.

Tysvær kommune sine barnehager har en felles visjon ”aktivitet og trivsel”.

Overordnet hovedmål for Tysvær kommune er:

Hovedmål	Utvikling gjennom samskaping	Samhandling som førstevalg	Klima- og miljøbevisste valg	Attraktive arbeidsplasser
Delmål	Digitale samhandlingsplattformer innen 2022	Innbyggerne i sentrum	Har klima og energiplan innen 2021	Godt lederskap
Delmål	Arena for innbyggere, næringsliv og frivillige	Vi gjør hverandre gode	Er miljøfyrtårn innen 2023	Felles organisasjonskultur med stolte medarbeidere

I 2023/ 24 skal vi jobbe mot å få miljøfyrtårn som handler om;

- Barnehagen skal aktivt jobbe med å redusere matsvinn og gjennomføre fast årlig måling. Det skal også beskrives hvilke tiltak som gjøres for å redusere matsvinnet.
- Torvjord, kjemiske/syntetiske plantevernmidler og kunstgjødsel skal ikke benyttes på barnehagens område. Plantevernmidler og gjødsel som er godkjent for økologisk produksjon er tillatt.
- Barnehagen skal stille miljøkriterier til leverandør ved innkjøp av leketøy for å påse at leketøyet er fritt for farlige kjemikalier og bidrar minst mulig til utslipp av mikroplast.
- Minst 15 % av matsserveringen skal være økologisk/Debio-godkjent/MSC-sertifisert, beregnet av innkjøpssum/verdi.

Vårt felles prosjekt i barnehagen 2023/ 24 blir;

“Jorden er til låns og me må alle ta vare på den”

Indikatorer som må være til stede:

- Naturvakt – eget pedagogisk opplegg som gjennomføres i gruppene. Lærer barna om allemannsretten og bruke naturen som læringsarena for kunnskap og mestring. Lærer om hvordan en ferdes i naturen og om hvordan man oppfører seg når man er på tur Ansatte som er rollemodell for barna og gi barna kjennskap til bærekraftig utvikling gjennom å ta vare på naturen og dyrene som lever i den. Trygge barn i naturen
- Bruker naturen og nærmiljøet som inspirasjon til lek og pedagogiske aktiviteter.
- Barn får kunnskap om naturen og hvordan vi skal ferdes i
- Barn skal bli vant til å bevege seg i ulendt og kupert terreng i tidlig alder.
- Vi går på tur i skog, mark og på fjellet slik at barna får allsidig bevegelseserfaring
- Sette poteter i åkeren og annet som vil vokse og gro hos oss. Være med på innhøsting av mat
- Kjennskap til naturens ressurser som kan spises. Lage mat selv av det man finner i skog, mark og grønnsaks hage.
- Sorterer søppel og kaste minst mulig mat. Fokus på matsvinn, lage krutonger av gammelt brød. Lage mat ute på tur
- Miljøuker – gjenbruk av klær. Barnehagen spør foreldre etter klær som de ikke lenger har behov for, det lages en stasjon hvor foreldre kan bytte/ få/ kjøpe rimelige klær. Barna i barnehagen har ekstra fokus på miljø disse ukene.
- Miljøutstilling - lage kunstinstallasjon av søppel. Fokus på gjenbruk i formings aktivitet og avslutte med en miljøutstilling.
- Lage gaver av gjenbruk og ting fra naturen til jul og påske.
- Barna lærer å bruke minst mulig papir når de tegner. Miljøbevisste.
- Vi lager fuglemat
- Sjekke mulighet til å få overskuddsmat fra nærbutikker til barnehagen.
- Ha bøker med miljøinnhold
- Vi lærer å være bevisst bruk av hvor mye vann vi trenger å bruke for eksempel når vi vasker hender eller fyller på flaskene våres.

Sammen om det beste for barnet er kommunens strategiske plan for barn og unge.

Planen berører kommunens tjenester rettet mot barn, unge og deres familier. Den tar også opp i seg andre områder som preger barn og unges oppvekst, slik som frivillighet, fritid og folkehelse. Planen er overordnet og er et styringsdokument. Den gir prioriteringer og retning for arbeidet med å bidra til en trygg og god oppvekst med mestring og utvikling for barn og unge i Tysvær kommune. Temaplanen skal også være et verktøy som organisasjonen skal bruke i arbeidet med å identifisere styrker og svakheter i egen praksis, prioritere utviklingsområder og legge til rette for at det i fellesskap kontinuerlig arbeides med å utvikle og forbedre praksis.

Strategiene og innsatsområdene i temaplanen er illustrert i en modell. Modellen er designet som et hjul for å synliggjøre hvordan de ulike nivåene og elementene i modellen er gjensidig avhengig av hverandre for at vi skal skape sammenheng i arbeidet vårt.

RESULTAT

Vi er sammen om det beste for barnet

Mål for Fjellhaug Frilfutsbarnehage 2023/24:

Alle barn skal oppleve et godt og inkluderende oppvekstmiljø som fremmer trygghet, læring, trivsel og helse.

Inkludering handler om å tilpasse læringsmiljøet til mangfoldet blant barn, og gi alle reell mulighet til å delta i det sosiale fellesskapet. Inkludering kan beskrives som fellesskap, deltakelse, medvirkning og læringsutbytte.

Et inkluderende læringsmiljø verdsetter mangfold, noe som ifølge forskning er en helt nødvendig forutsetning for å skape et inkluderende læringsmiljø. I et inkluderende læringsmiljø har alle sin naturlige tilhørighet.

Innsatsområder for å lykkes – veien mot målet

Å fokusere innsatsen vår handler om å prioritere og velge ut noen områder som alle jobber med. På mange måter handler det om å effektivisere vår innsats og skape en bedre samkjørt organisasjon med felles målsetning. De fire innsatsområdene i Tysvær kommune er;

Vi har tidlig innsats – tidlig og riktig innsats	Vi er brobyggere	Vi gir robuste tjenester – som gir robuste barn	Vi vil ha alle med
---	-------------------------	--	---------------------------

Inkludering, Alle barna skal oppleve sosial fellesskap.

Inkludering handler om å tilpasse læringsmiljøet til mangfoldet blant barn, og gi alle reell mulighet til å delta i det sosiale fellesskapet. Inkludering kan beskrives som fellesskap, deltakelse, medvirkning og læringsutbytte.

Et inkluderende læringsmiljø verdsetter mangfold, noe som ifølge forskning er en helt nødvendig forutsetning for å skape et inkluderende læringsmiljø. I et inkluderende læringsmiljø har alle sin naturlige tilhørighet.

Kriterier for måloppnåelse:

- Alle barna skal få delta i barnehagens læringsfellesskap. Det handler både om å kunne bidra inn i fellesskapet, og samtidig ta imot fra fellesskapet
- Alle barna skal ha en reell mulighet til å utvikle sosiale relasjoner med sine jevnaldrende.
- Vi har nysgjerrige barn slik at de utvikler seg og lærer
- Barna skal trives og opplever mestring
- Ansatte som er i forkant, er tett på og som har oversikt og innsikt
- God organisering som skaper ro, trygghet, forutsigbarhet og trivsel
- Barna lære om egen og andre kulturer
- Vi lære om hva det er likt og ulikt og har respekt for det som er annerledes
- Sette raskt inn tiltak når utfordringer avdekkes
- Ta utgangspunkt i prinsippet om inkludering når en planlegger og gjennomfører pedagogiske aktiviteter, risiko vurdering.
- Barnehagen har positivt klima
- Ansatte som jevnlig har evaluering om hvordan det går
- Ansatte som møter og anerkjenner barnas følelser
- Ansatte som er varme og grensesettende
- Ansatte sier ifra raskt dersom barn blir utsatt for all form for krenkelses, utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering fra andre barn eller ansatte.
- Nysgjerrige barn som er motivert for læring og utvikling.

Innsatsområdene Hva betyr dette for Fjellhaug Friluftsbarnehage

Vi har tidlig innsats – tidlig og riktig innsats

- Vi observerer og kartlegger. Alle barna får delta i barnehagens læringsfellesskap. Det handler både om å kunne bidra inn i fellesskapet, og samtidig ta imot fra fellesskapet.
- Vi jobber i små grupper som gjør at vi er tett på barn og foreldre.
- Vi tar opp utfordringer raskt, vi informerer om stafettlogg og jobber målrettet med utfordringer barn og familier strever med. Vi har foreldreveiledningssamtaler. Vi snakker om tilbud som familier kan få og har behov for.
- Vi har høy kompetanseheving på alle ansatte. Vi jobber systematisk med veiledning på alle nivå i barnehagen, det er laget et veiledningshefte og ressurshefte som brukes i dette arbeidet.
- Alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, tar utgangspunkt i hva som er til best for barnet.
- Vi har BTI samtaler. Fire ganger i året drøfter pedagogisk leder sammen med styrer og spesialpedagog barn og barnegruppen på systemnivå og individnivå.
- Vi har stafettloggverktøyet som hjelper og forplikter de ansatte til å jobbe systematisk.
- Barnehagen legger til rette for en god dialog med alle foreldrene uavhengig av språklig og kulturell bakgrunn.
- Pedagogisk leder tar utgangspunkt i prinsippet om inkludering når en planlegger og gjennomfører pedagogiske aktiviteter, risikovurdering.
- Vi har nysgjerrige barn slik at de utvikler seg og lærer. Barna skal trives og opplever mestring. Ansatte streber etter å være i forkant, er tett på og som har oversikt og

innsikt. God organisering som skaper ro, trygghet, forutsigbarhet og trivsel

- Barna lære om egen og andres kulturer
- Vi lære om hva det er likt og ulikt og har respekt for det som er annerledes
- Sette raskt inn tiltak når utfordringer avdekkes
- Vi har spesialpedagog i barnehagen som jobber systematisk og på system nivå, tett opp mot barna, ansatte og foreldre. Vi fanger opp, følger opp raskt.
- Vi jobber med CLASS observasjoner og å iverksette det teoretiske fundamentet som ligger bak CLASS.
- Vi har kontakt dag med PPT hver femte uke.
- Vi har TOT møter med helsestasjon, barnevernet og PPT ca. tre/ fire ganger i året
- Vi samarbeider med barnevernet.
- Vi har overgangssamtaler dersom barn bytter barnehageplass og barnehage – skole.

Vi er brobyggere

- Samarbeider med alle foreldre tidlig, før barnet begynner i barnehagen. Vi har god dialog. Informasjonsmøte i juni, telefon til foreldre før oppstart fra pedagogisk leder. Oppstarts samtale når barnet er på tilvenning i barnehagen. Snakke om skjermbruk og bruk av mobil.
- God dialog med foreldre som har et annet språk enn norsk, bruke ASK bilder når det er nødvending, være nysgjerrig på hvilken oppdragelse de har fra sitt hjemland og drøfte hvordan det er for deres barn å vokse opp i Norge.
- Ha tilgjengelig utstyr i barnehagen som foreldre kan låne for eksempel. under karneval, alle skal ha mulighet til å kle seg ut, uavhengig av økonomi.
- Barnehageansatte har en viktig rolle til å informere og synliggjøre andre tjenester og deres tilbud for eksempel. foreldrekurs, turistforeningen sine tur dager, kirken som tilbyr gratis middag m.m.
- Gi god informasjon om andre tjenester som kan hjelpe barn og deres familier, ufarliggjøre og se på dette som laget rundt barnet.
- Vi har kontakt dag med PPT hver femte uke.
Pedagogisk, psykologisk tjeneste (PPT) og Logoped
PPT er sakkyndig instans. PPT kan veilede eller gjøre en vurdering av behovet for spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen kan også få veiledning på systemnivå. Dersom foreldre eller barnehagen ser det er hensiktsmessig å be om en vurdering av barn skal det sendes en skriftlig melding til tjenesten. Er bekymringen for barns uttale, sendes meldingen til logoped. Barnehagen har ansvar for å vise til tiltak er

prøvd ut i barnehagen før melding sendes. En melding utarbeides i samarbeid med foreldre..

- I Tysvær kommune samarbeider vi for å bedre den tverrfaglige innsatsen rundt barn. Vi har TOT (tverrfaglig oppvekst team) møter med helsestasjon, barnevernet og PPT ca. tre/ fire ganger i året. Målet er å sikre at alle barn får lik hjelp på likt bekymringsnivå slik at en kommer tidlig i gang med tiltak.
- Stafettlogg. Vi loggfører tiltak som blir iverksatt rundt et barn ved å bruke stafettloggen. Ved at en aktør som samordner innsatsen blir tiltakene bedre koordinert. Dette skaper en oversikt og et eierforhold for foreldre samt de aktører som er inne i saken.
- Psykisk helsetjeneste for barn og unge

En god psykisk helse er nødvendig for å ha det bra, og det er viktig at barn lærer å sette ord på følelser for å kunne fortelle de voksne hvordan de har det. I Tysvær kommune er psykisk helsetjeneste et tilbud som foreldre kan benytte seg av, en kan ta kontakt på et tidlig tidspunkt da de ønsker å være ett lavterskel tilbud.
- Fysioterapi/ helsestasjon
- Barnevernstjenesten

**Vi gir robuste
tjenester – som
gir robuste barn**

Kriterier for måloppnåelse:

- Tett og god foreldresamarbeid
- Jobber med prosjektet «*eg er meg og du er deg*».
- Vi har fokus på kvalitet i alle overganger.
- Ansatte som bygger relasjoner til barna i barnehagen.
- Barna skal bli kjente med egne følelser.
- Barna skal bli kjente med andres følelser.
- Barna skal øve på å vente på tur
- Barna erfarer at de er betydningsfulle.
- Barna får medvirke i hverdagen
- De ansatte er sensitive som ser, forstår, trøster, støtter, bekrefter og responderer på barnets signaler og finner gode handlingsalternativer sammen med barna, ser bak situasjoner, bekrefter følelser.
- De ansatte fremmer positiv atferd og hemmer negativ atferd gjennom positiv bekreftelse og avlæring.
- De ansatte gir barna støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer
- Vi bruker «Psykologisk førstehjelp» som verktøy med 5 åringene.
- Vi har smågrupper/ lekegrupper både inne, ute og på tur.
- Barna opplever å bli savnet når en er borte fra barnehagen.
- Ansatte som kjenner barna og deres behov, og tar dette på alvor i planarbeidet.

Vi vil ha alle med

Gi barna muligheter for lek, og vennskap

Kriterier for måloppnåelse:

- Ansatte som er med i leken, gir barna omsorg og støtte til lek og samspill
- Sangleker og regellek
- Barna skal vise glede og trivsel
- Barna skal øve på å utforske, oppdage og forstå nye sammenhenger
- Barna skal trene på å samarbeide
- Barna skal øve på å vise empati
- Barna skal øve på selvhevdelse og selvkontroll og mestring av relasjoner
- Ansatt skal observere, støtte og veilede barna i leken ved behov slik at alle får plass i fellesskapet
- Gi rom for barns kreativitet og bruk av fantasi
- Ansatte som legger til rette for et utviklings støttende lekemiljø for ulike typer lek.

Utvikle barnas språk ved å ha progresjon i forhold til barnets alder og utvikling

Kriterier for måloppnåelse:

- Vi arbeider systematisk med barnas språkutvikling og synliggjør alle språk i barnehagen.
- Ansatte som observere, kartlegge og følger med på barnas språkutvikling
- Barna skal bli lest for daglig

- Ha mange bøker lett tilgjengelig i barnehagen
- Øve på forståelse av innholdet i en tekst – reflektere over dette.
- Ansatte som setter ord på hva en selv gjør – selvsnakk.
- Ansatte som setter ord på hva barnet gjør – parallellsnakk.
- Ansatte som reflekterer og som stiller undrende spørsmål sammen med barna.
- Ansatte som utvider, forklarer og beriker det barna gjør og sier, som støtter mestring og barnas samtaler med hverandre.
- Ansatte som har fram og tilbake utvekslinger og oppfølgingsspørsmål sammen med barna
- Lar barna lytte til og bruke språk i samspill med andre
- Fokus ord som brukes i alle kontekster – begrepslæring – dybdelæring.
- Øve på å innlemme ny læring med tidligere kunnskap
- Lage et tilgjengelig bibliotek hvor en henter bøker.
- Bruke kjente og ukjente eventyr, og fortellinger.
- Lære om verden rundt oss, fortid og nåtid med 5 åringer.
- Femåringene lærer om vikinger og går på vikingfestival
- Vi bruker alternativ supplerende kommunikasjon på alle barnegruppene (ASK)
- Polylino, morsmål.no
- Bruke eventyr og sanger fra ulike språk.

Utvikle barnas realfagsferdigheter

Kriterier for måloppnåelse:

- Ansatte bruker progresjonsplanen for matematikk
- Ansatte er bevisst bruk av realfagsbegreper
- Barnehagen har materiell i lekemiljøet som beriker realfag.
- Ansatte bruker metoder og aktiviteter som er lekbasert

Utvikle barnas selvregulering

Kriterier for måloppnåelse:

- De ansatte er bevisste sin væremåte som rollemodeller.
- Ansatte som setter ord på barnas ulike følelser uttrykk
- Øve på å rette oppmerksom på de andre barnas innspill, og uttrykk
- Øve på å huske og bruke tidligere erfaringer
- Øve på at de aller yngste barna bruker språket parallelt med leken (for eksempel «jeg koker kaffe»),
- Ansatte som beskriver og gjenkjenner sammen med barna om de følelser de står i.
- Ansatte som gjør barna oppmerksom på hvordan egen atferd påvirker andre.
- Øve på å avvente egne behov.
- Sammen med barnet/barna blir en enige om hva en skal trene på
- Øve på å vente på tur
- Øve på å være en god vinner og god taper.
- Øve på evne til utholdenhet og problemløsning

- Bruke regellek sammen med barna
- Spille spill med barna
- Jobbe med hinderløyper
- La barna få vite målet som en jobber med og la dem si selv for eksempel handlingsrekken på det en trener på.

Progresjon og prosjektarbeid

Progresjonsarbeid innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære nye ting og opplever fremgang. I barnehagen får barn mange opplevelser og lærer daglig noe nytt gjennom lek og aktiviteter. Opplevelser, aktiviteter og utfordringer øker ofte i takt med alder. Alle behøver ikke være med på alt. Barnehagen skal skape en progresjon i innholdet og bidra til utfordringer for barna, slik at hvert barn til enhver tid har noe å strekke seg etter.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Voksne som er gode på å observere og er tilstede for å fange opp barnas interesser.
- Barnas engasjement og interesser avgjør hvordan prosjektet blir til.
- Progresjonsplaner realfag, språk, estetiske fag, være sammen og friluftsliv blir satt inn i prosjektarbeid slik at prosjektet blir en helhet
- Vi har barnemøter og lager tankekart sammen med 4 -5 åringene
- Erfare gjennom å lukte, kjenne, smake og høre.
- Barn skal være aktive i sin egen læring – førstehåndserfaring.
- Ansatte skal evaluerer sammen med 3 – 5 åringene eks. hva har vi gjort i dag, hva har vi lært?

Likestilling

Det er et nasjonalt mål å øke andelen mannlige ansatte i barnehagen og at likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk. Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Barnehagens materiell og utstyr må stimulere til allsidig lek. Barnehagen skal legge til rette for at barn kan opparbeide mot og selvtillit til å være seg selv og velge fritt ut fra hvem de er, mer enn de forventninger som ligger i kjønnsrollene. I barnehagen lærer gutter og jenter om hvem de er og ikke minst om hvem de kan bli. En reflektert holdning til kjønnsroller i personalet er derfor avgjørende.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

Gutter og jenter har de samme valgmuligheter.

Gutter og jenter har samme arbeidsoppgaver og utfordringer i lek og aktivitet.

Voksne er bevisst på å være tilstede i lek der de hjelper barna til å sette ord på og fortolke konfliktfylte situasjoner, veilede leken og være der når barna trenger hjelp med å regulere følelser som oppstår i øyeblikket

De voksne er positive til lek som bryter med stereotypisk idealer

Vi vil ha økt fokus på hvordan vi som voksne møter gutter og jenters behov.

Ta seg tid til å snakke om ulike følelser som barna har.

Medvirkning

Barns medvirkning er nedfelt gjennom FNs barnekonvensjon og i lov om barnehager (§3)

Barnekonvensjonen art.12 som slår fast at barnet skal ha rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i saker som berører det, og barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse. Det innebærer at barn skal delta aktivt i utforming av barnehagens innhold. Barn har rett til å få støtte i å uttrykke seg, bli synlige og ha en påvirkning i sin egen hverdag. Barna skal jevnlig få muligheten til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering gjennom personalets ulike arbeidsmåter. Videre må barnehagen organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns innspill.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Vi lytter, ser barnet, prøver å forstå barnas signaler, og tar barns initiativ på alvor.
- Vi gjør barna oppmerksomme på at noe skal skje, før det skjer
- Personalet skal fange opp barns ytringer og forholde seg aktivt og reflekterende til barna
- Samtale, bilder og konkrete brukes som metode for å få fram barnas synspunkter
- Barna får komme med tanker og ideer til hva de vil gjøre eller lage.
- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet på en slik måte at barna selv kan velge leker de vil leke med.
- I konfliktsituasjoner lytter vi til barna om hva de mener hva som har skjedd. Vi hører på begge parter i konflikten og vi gir alle mulighet til å forklare seg. Vi lar barna tenke ut muligheter til løsninger.
- Vi bruker tankekart sammen med barna
- Snakke med barna om hvilke forventinger barna 4 – 5 åringer har til de ansatte
- Vi gjennomfører barnesamtaler med 5 åringene.
- Personalet er fleksible i forhold til oppsatte planer.

De sju fagområdene i rammeplanen.

<p>Kommunikasjon, språk og tekst</p> <p>All samhandling er kommunikasjon. Å utvikle språket, både verbalt og non-verbalt, er av stor betydning.</p> <p>Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet.</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi jobber systematisk med språkstimulering.</p> <p>De ansatte har samtaler med barna i alle situasjoner gjennom dagen.</p> <p>Vi jobber i smågrupper.</p> <p>Vi har fokus på begreper og setter ord på handlinger, bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.</p> <p>De ansatte hjelper barna til å være observante i forhold til hvordan andre har det ved å lese kroppsspråket til hverandre.</p> <p>Vi setter ord på følelser, tanker, meninger, kroppsuttrykk ved å bekrefte og anerkjenne.</p> <p>Vi leser daglig og barna blir invitert til å samtale om det de leser. Bruker litteratur/høytlesning, bilder, sanger, rim, regler, rytme, ord og eventyr.</p> <p>Vi bruker konkrete sammen med barna slik som språkposer, visuelle hjelpemidler og annet. For eksempel. Snakkepakke, språkkiste og annet.</p> <p>Vi bruker alternativt supplerende kommunikasjon (ASK), Tegn til tale ved behov, symboler, bilder og konkrete.</p>
<p>Kropp, bevegelse, mat og helse.</p> <p>Barn er fysisk aktive og de uttrykker seg mye gjennom kroppen.</p> <p>Grunnleggende motoriske ferdigheter og god helse utvikles i barnehagealder.</p> <p>Gjennom kroppslig mestring utvikler barn en positiv selvoppfatning og</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi er en friluftsbarnehage med fokus på å være mye ute hverdag, være ute på tur med mange opplevelser som setter seg i minnet til barna.</p> <p>Vi går på tur flere dager i uken i ulendt terreng. Vi er ute hver dag og har et variert terreng på barnehagens lekeområde ute.</p> <p>Barna bruker hele kroppen ute på tur og trener på grunnleggende øvelser slik som rulle, krype, åle, hoppe, springe, stoppe og gå.</p> <p>Vi har spikkekurs for 4-5 åringer, de får diplom som «kursbevis».</p> <p>4 – 5 åringene går tell-turer (topp turer) i nærmiljøet.</p>

<p>bevissthet om kropp og helse. Barnehagen skal bidra til gode vaner og sunt kosthold.</p>	<p>Ansatte har samtaler med barna om respekt for egen og andres kropp.</p> <p>Vi lager ernæringsrike og god kvalitet på måltider. Vi følger retningslinjer som helsedirektoratet anbefaler. Barna blir servert tre måltider i barnehagen, frokost i gruppene ca. 8.00, lunch og ettermiddagsmat. Barna blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. Barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid</p> <p>De yngste barna sover i egen stor og god seng i et tilrettelagt miljø etter barnas behov. For alle de andre barna så roer vi ned dagen under ettermiddagsmaten med bl.a høytlesning, musikk og rolig aktivitet. Barna skal få finne roen og kunne lade seg opp til lek og aktivitet for resten av dagen.</p>
<p>Kunst, kultur og kreativitet.</p> <p>Kreative aktiviteter er en del av barnehagens hverdag. Barnekulturen utvikles gjennom leken og barnehagens oppgave blir å utvikle, bevare og stimulere barnets nysgjerrighet og forskertrang, så rikt og allsidig som mulig. Kulturelle opplevelser og å skape noe felles, bidrar til samhørighet.</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi jobber med prosjekter. De ansatte observerer og fanger opp barnas interesser. Prosjekter blir til etter hvert ut fra barnas interesser, aktuelle ting som skjer og annet. Prosjektet har ikke noe tidsaspekt det kan vare fra 3 dager til 3 måneder, det kommer an på barnas engasjement og interesser.</p> <p>Progresjonsplaner blir satt inn i prosjektarbeid slik at prosjektet blir en helhet og barnas interesser blir ivaretatt. Vi har barnemøter og lager tankekart sammen med barn for eksempel B-lest for førskolebarn.</p> <p>Vi legger til rette for ulike formingsaktiviteter: tegne, male, modellere, med fokus på prosess. Formidler barnelitteratur, eventyr og film. Bruker sang og musikk, rim og regler.</p> <p>Vi har karneval i februar med selvlagde instrumenter.</p>

<p>Natur, miljø og teknologi.</p> <p>Naturen gir rom for mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Nærmiljøet gir muligheter for ulike erfaringer i forhold til å lære om samspill i naturen og mellom mennesket og naturen.</p> <p>Barnehagen skal bidra til at barn får undre seg, eksperimentere, systematisere og samtale om fenomener i den fysiske verdenen og videre erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi sørger for progresjon ved at vi har Friluftskort som alle ansatte bruker i planleggingsarbeidet</p> <p>Vi har fokus på å få natursmarte barna der en har fokus på allemannsretten. Følge naturens endringer gjennom året.</p> <p>Jobbe mot å bli miljøfyrtårn.</p> <p>En bruker billedkort, bøker, Ipad, litteratur og tankekart for å søke svar en undres over i naturen</p> <p>Ansatte gir barna tid til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemløsninger.</p> <p>Barna møter engasjerte ansatte som liker å være ute. Barna og ansatte er nysgjerrige som liker å undre seg</p> <p>Barna bruker alle sansene og de får fysiske utfordringer, en bruker sanseløyper</p> <p>Barna får kunnskaper om naturen som gjør at de kjenner og får forståelse for planter, dyr og dyreliv. Barna får faktakunnskap om naturen.</p> <p>Vi har fokus på å ta vare på naturen, samle søppel og sortere.</p> <p>Vi gir barna rom for å utforske naturen og undre seg over alt liv.</p> <p>Vi har lysbord, digitale mikroskop for å studere, eksperimentere og utforske. De kan bl.a. gjennomlyse blader og annet i naturen.</p>
---	--

<p>Antall, rom og form.</p> <p>Lek er drivkraften i all læring, også i utviklingen av barns forståelse for matematiske begreper. Barna utforsker disse begrepene i leken, og leken utvider forståelsen.</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi jobber med realfag. Vi oppdager, utforsker og undrer oss sammen med barna.</p> <p>Ansatte er bevisste bruken av matematiske begreper i hverdagen. Vi leker og eksperimenterer med tall, mengder og matematiske begreper og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.</p> <p>Vi har laget en matematikkplan med kjerneområder i matematikk som vi jobber med systematisk.</p> <p>Vi bruker bøker, spill, musikk, digitale verktøy og naturmateriell.</p>
<p>Etikk, religion og filosofi.</p> <p>Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Barnehagen skal gi rom for undring og samtaler og møte barnas spørsmål med respekt.</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi formidler julebudskapet, påskebudskap.</p> <p>Vi hjelper barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger</p> <p>Ansatte bruker om nødvendig handlingsplan mot mobbing for barnehagene i Tysvær Kommune.</p> <p>Utelekeplassen er tilrettelagt for inkludering, bevegelse og lek.</p> <p>Vi er bevisste vår egen og andres kultur. Vi hører på musikk/sanger, eventyr, bøker og annet på barnets morsmål</p> <p>De voksne er bevisste sin språkbruk, og holdningsskapende arbeid.</p> <p>Vi har internasjonaldag, alle intensjonaliteter som vi har i barnehagen blir markert denne dagen med god mat, sanger på morsmål, klær og annet.</p>
<p>Nærmiljø og samfunn.</p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Barna som er glade i å være ute og der de opplever mestring</p>

<p>Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.</p>	<p>Barna lærer å ta vare på naturen ved å få respekt for liv og å oppfatte naturen som verdifull. Vi går turer til ulike områder slik som skog, fjell, sjø.</p> <p>Friluftsgruppa har ansvar for å rydde og ta vare på område ved Koién. En gjennomgår relevante trafikkregler for turen.</p> <p>Ansatte introduserer barna for personer, steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet fesk. Museumsbesøk, vikingfestival, skolebesøk, 5 åringer som synger for de eldre på sykehjem.</p> <p>Mai fest der vi bl.a. går i tog, synger sanger, har ulike leker og spiser pølse i brød og is.</p> <p>Ved prosjekter en jobber med så oppsøker vi aktuelle bedrifter som kan gi oss dybde forståelse for hva arbeidet deres går ut på, vi lærer av andre.</p> <p>Vi feirer samens dag 6. februar. hvert år.</p> <p>Ansatte samtaler med barna om at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.</p> <p>Barna lærer løveloven i være sammen der vi samtaler om hva det vil si å ta vare på seg selv, bry seg om en annen, at alle barn på jorden har den samme rett til å være trygge og bli sett.</p>
---	--

Fokusområder

Alle barnehagene i Tysvær kommune, private og kommunale er med i flere felles prosjekter. Fokuset er «tidlig innsats» som skal bidra til at barn/unge får bruke sine ressurser og bli inkludert i det ordinære utdanningsløpet.

Tema	Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid:
<p>CLASS</p> <p>Programmet CLASS er standardisert observasjonsmetode for systematisk vurdering av kvalitet på omsorgs- og læringsmiljø i den enkelte barnegruppe.</p>	<p>Kort om CLASS;</p> <p>CLASS bygger på rammeverket Teaching through Interactions (TTI), der kjernen er de ansattes samspill med barna, mellom de ansatte og gruppen og samspillet mellom barna.</p> <p>Samspillet handler om det som skjer i her og nå situasjoner, og som til sammen danner grunnlaget for relasjonene.</p> <p>En god planlegging for pedagogisk leder er å kunne formulere og jobbe målrettet med dissesamspillene.</p> <p>Da trenger pedagogisk leder begreper som beskriver aktiviteter og prosesser i hverdagen for å kunne reflektere over praksis sammen med kollega der målet er å ha høy bevissthet på kvalitet i hverdagen.</p> <p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi vurderer kvaliteten på eget arbeid i barnehagen systematisk - Alle ansatte i barnehagene får samme skolering om hva som gir høy kvalitet og hvordan vi kan gjøre de rette endringene. - Hvordan vi utvikler høyere kvalitet i barnehagen blir målt gjennom observasjon av de ansattes interaksjoner med barna. - For å kvalitetssikre relasjonen mellom de ansatte og barna i barnehagen benyttes filming som et verktøy. Filmingen skal bidra til den enkeltes egenutvikling som igjen hever den totale barnehagekvaliteten. - Barna opplever ansatte med høy kompetanse både i forhold til emosjonell støtte, organisering og språkstøtte.

<p><i>Autoritativ barnehage</i></p>	<p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid å jobbe med være sammen?</p> <p>Vi har kvalitetshåndbok som sikrer fellesforståelse for hvordan vi jobber</p> <p>En god tilvenningsperiode/ overganger for nye og gamle barn.</p> <p>Faste rutiner, sanger med bevegelser og enkle regler.</p> <p>Barna blir delt inn i smågrupper hver dag.</p> <p>Ansatte som setter klare grenser, gripe inn i en situasjon som vurderes negativ, hjelpe barnet til å ta gode valg.</p> <p>Ansatte som lærer barna å forstå normer, gi forklaringer til regler.</p> <p>Ansatte som er i forkant og som ser bak situasjoner.</p> <p>Ansatte som gir barna omsorg gjennom non – verbalt språk. Fange opp barnas signaler, forstår barnas uttrykk og gir barna tid/ tid til å gi respons.</p> <p>Ansatte som er god på relasjoner ved å småprate med barna der en er tilstede både med tanker og ord i her og nå situasjonen. Delta i leke aktiviteter, positiv perspektivtaking med å sette seg inn i barnets følelser</p> <p>Bruker banking time – dvs. å jobbe mot enkelt barn/ gruppe dersom barna er urolige og trenger tid for seg selv – god situasjon for voksne å bygge gode relasjoner.</p> <p>Akseptere alle barnas følelser og gi barna gode tilbakemeldinger</p> <p>Kommunikasjon – lytte og ordlegge seg på nivå med barna. Ansatte jobber med å gi klare beskjeder for eksempel en beskjed om gangen.</p>
---	---

<p>Trafikksikker barnehage</p>	<p>Trafikksikker barnehage er et konsept utarbeidet for å kvalitetssikre at barnehagens trafikksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller.</p> <p>Å bli godkjent betyr ikke at det ikke skjer trafikkulykker, men godkjenningen er et kvalitetsstempel for godt, målbevisst og helhetlig arbeid med trafikksikkerhet.</p> <p>Grunnlaget for holdninger til sikkerhet legges i barneårene og derfor må trafikkopplæring starte tidlig. Barnehagen har ansvar for barnas sikkerhet.</p> <p>Gjennom trafikkopplæring lærer barn nyttige ord og begreper.</p> <p>Hva er trygt og hva er farlig? Hva er et gangfelt, fortau, lyskryss osv.? Det å snakke om hva vi ser når vi er ute i trafikken, er med på å forsterke ord - og begrepsforståelsen til barna.</p> <p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Barnehagens rutiner for levering og henting</p> <p>Barnehagens forventinger til ferdsel på parkeringsplassen</p> <p>Regler og rutiner rundt barnehagens inngangsporter</p> <p>Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.</p> <p>Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.</p> <p>Barna lærer om bruk av bilbelte.</p> <p>Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.</p> <p>Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter.</p>
<p>Rene hender</p>	<p>Vi jobber med prosjekt rene hender som handler om hygiene og håndvask.</p> <p>Hender skal vaskes:</p> <p>Når man kommer inn utenfra</p> <p>Før måltider</p> <p>Etter toalettbesøk og bleieskift, Etter kontakt med snørr</p> <p>Før matlaging. Det er særlig viktig at du husker på god håndhygiene knyttet til matlaging. Når du kommer inn på kjøkkenet er det første du bør gjøre å vaske hendene. Vær også sikker på at barna har vasket hendene før de hjelper til med å dekke bord eller lage mat.</p>

<p>Digital praksis</p>	<p>I vår barnehage vil vi gi barna opplevelser med digitale verktøy som viser at det kan være en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap.</p> <p>Rammeplan for barnehagene står det bl.a. at personalet i barnehagen skal Legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer</p> <p>Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna</p> <p>Vi tar hensyn til råd fra helsedirektoratet som lyder; <i>«Barn og unge er ikke like, og alle bør tenke på skjermtider. Barn under to år anbefales å ikke bruke skjerm. Frem til barna er fem år er maksimum en time anbefalt. - Rådene er i tråd med WHO's anbefalinger. Barn under to år trenger ikke skjerm, de trenger aktivitet og stimulans gjennom kontakt med mennesker. For de større barna er det viktigst at ikke skjermen stjeler all fritid og hindrer naturlig lek, utfoldelse og aktivitet. At skjermene er viktige i hverdagen og for digital kompetanse for fremtidens arbeidstakere»</i></p> <p>Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?</p> <p>Vi bruker Vigilo</p> <p>Vi hører musikk, spiller spill, matematikk på ipad, apper</p> <p>Vi bruker bilder til å skape felles leketema/ felles fokus. Rammelek</p> <p>Vi bruker bilder til å gjenkjenne turer og aktiviteter. Vi bruker bilder til å evaluere dagen, opplevelser og erfaringer.</p> <p>Vi lager bøker og plakater med bilder.</p> <p>Vi bruker geocaching, kart (GPS) med de eldste barna-</p> <p>Vi bruker salaby, polylino både i gruppetid og kjernetid</p> <p>Vi har med ipad på tur der vi kan google for å finne ut av ting for eksempel. hvilket dyr vi ser eller hvilken fugl/ blomst vi ser.</p>
-------------------------------	--

De eldste barna bruker smart board/prowiser i samling, vi har julekalender på smart board/ prowiser og leser bøker. Barn under to år har ingen skjermtid i barnehagen.

Vi bruker smart board og prowiser som støtte i lek på alle grupper.

Vi bruker digital verktøy til innhenting av informasjon, tegn til tale, læring og inspirasjon.

Vi bruker filmer om ulike tema vi har for eksempel. brannvern.

Vi har skjerm i gangen som å dokumentere hva vi har gjort i en periode.

Vi bruker blue boot sammen med 4 – 5 åringen.

Lek og dannelselse.

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre». Rammeplanen 2017.

Mange ulike aktiviteter og pedagogiske metoder konkurrerer om plass i barnehagehverdagen, men fremdeles kan ingenting måle seg med leken, som er barnets egen iboende kraft. Leken kjennetegnes av at den er spontan, frivillig og styrt av barnets indre forestillinger, erfaringer og fantasier.

Leken har en fremtredende plass i barns liv og derfor i barnehagen. Det er umulig for barn å la være å leke. Noen aktiviteter i barnehagen planlegges av personalet i forkant, dette er formell læring.

Andre lærings situasjoner (uformell læring) er de som bare oppstår her og nå, fordi barna blir opptatt av noe. Begge situasjonene har en pedagogisk hensikt og er viktige for barns læring.

Hva lærer barna i leken?

Turtaking - følge spilleregler - øve på sosiale koder - timing - lærer å lese det sosiale spillet - ta imot beskjeder - gi beskjeder - lytter - bli lyttet til - lære å løse konflikter - lære å forhandle og fordele roller - lære om fleksibilitet - lære å regulere atferd - ta initiativ - lære å "hemme seg" - lære et rikt og variert språk - øke ordforrådet - Bearbeide vanskelige følelser - Empati - sette seg inn i andres situasjon - prøve ut roller- få mulighet til å prøve og feile - mestring - bruke fantasien - oppøve oppmerksomhet og konsentrasjon - tilegne seg kunnskap....

Barnehagen jobber med danning som en prosess. Danning er selve grunnlaget for omsorg, lek og læring. I praksis vil dette si at vi jobber med at barn skal danne gode relasjoner til andre mennesker. Den omsorg vi gir påvirker læring hos barn og erfaringene setter seg som minner i barnets hjerne. Hvert eneste møte barn har med en voksen betyr noe. Anerkjennelse, gode blikk, varme hender, veiledning og kjærlig støtte når det går galt.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Hvert barn blir hørt, sett og møtt. Vi har faste rutiner som skaper forutsigbarhet og trygghet.
- Vi gir barna mestringsopplevelser og tilbakemeldinger på innsats
- Vi har fokus på vennskap og gode relasjoner.
- For å inspirere til lek vil vi gi barna mange felles opplevelser. Personalet skal aktivt hjelpe barn til å finne lekekamerater.
- Vi deler barna inn i små grupper, tar utgangspunkt i barnas interesser.
- Vi gir barna god tid til lek. Noen lekegrupper oppstår bare av seg selv, mens andre blir satt sammen av voksne.
- Vi jobber med hvordan de ansatte kan bruke lek til språkstøtte for barna.
- For de minste barna vil vi ha mye fokus på «tumle lek».
- De voksne kommer med forslag og innspill i leken og vi hjelper barna i konflikter.

Overganger

Fra lyse blå til lilla

Hver vår når barn skal begynne på lilla starter en samarbeid senest i mai med jevnlig besøk, barna får leke på lekeområdet, ansatte fra lyse blå er med barn i denne leken. Barna får spise frokost på lilla og bli kjent med ansatte som skal bli deres sekundærtilknytningsperson.

Fra lilla til storbase

Hver gang barn skal begynne på stor starter en med jevnlig besøk på stor base i god tid (minst ett par mnd.) i forkant. De får leke på lekeområdet, ansatte fra lilla er med barn i denne leken. Barna får spise frokost på stor base og bli kjent med ansatte som skal bli deres sekundærtilknytningsperson. Barna får selv være med å bytte og flytte skap fra lilla til stor.

Fra barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Det er blitt utarbeida en egen strategiplan for overgang barnehage-skole ”Den gode overgangen”.

Tysvær kommune har laget en strategi for hvordan den gode overgangen fra barnehage til skole skal være. Det er et samarbeid mellom foreldre/ foresatte, barnehage og skole.

I januar/ februar avtaler barnehagen med skolen hvordan samarbeidet om våren skal være. Vi har både planlagte og ikke planlagte besøk på skolen. Tanken er at barna skal få mulighet til å bli kjent på skolen, i klasserommet og ute i skolegården. I mai får barnehagen besøk av kontaktlærer som skal bli kjent med barna i barnehagen og der læreren blir kjent med barnehagens arbeid.

Barnehagen har overføringssamtaler med skolen slik at barnehagen kan informere skolen om barnet, hva det mestrer og hva barnet kan trenge særskilt støtte til. Foreldrene skal samtykke til at slik informasjon gis. Barnehagen vil legge til rette for at barna får besøke skolen.

5 åringene har en dag i uken fast førskoledag. Barna blir delt inn i små grupper der de har fokus på språk/kommunikasjon, skriveforberedende aktiviteter, matematiske begreper, utvikling av sosial kompetanse/samarbeid, konsentrasjon og motorikk.

Samarbeid hjem/barnehage

Foreldremedvirkning:

- Daglig kontakt.
- Foreldrekontakt.
- SU.
- Foreldremøter.
- Foreldresamtaler.
- Foreldreveiledning.
- Vigilo.
- **Kommunalt foreldreutvalg**

Håndtering av klager:

Dersom foreldre kommer med klager, på telefon eller ved henting/bringing, skal det skrives ned og informasjon må gis til styrer. Styrer eller stedfortreder vurderer hva klagen gjelder. Dersom styrer eller stedfortreder kan svare, gir en snarest mulig tilbakemelding til foreldrene. Dersom det må innhentes opplysninger fra andre ansatte gir vi foreldrene en frist for tilbakemelding innen 3-5 dager.

Barnehagens kontaktinformasjon:

KONTOR	46947794
1. LYSE GRØNN	912 42 739
2. MØRKE GUL	912 44 445
3. LILLA	913 37 667
4. GRØNN	911 82 156
5. GUL	913 42 281
6. LYSE BLÅ	902 16 691
7. RØD	902 28 808
8. RØD	902 32 831
9. MØRKE LILLA	902 49 105

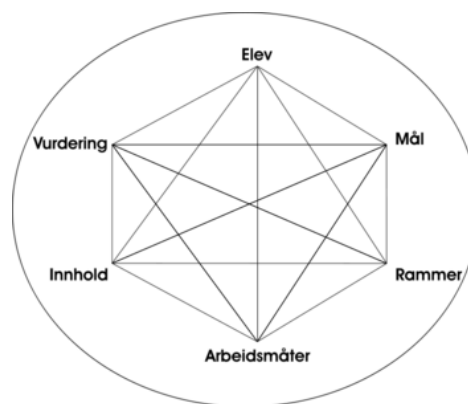

Vigilo: her brukes bankid.

Hjemmeside: www.tysver.kommune.no

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Å **planlegge** i barnehagen betyr at vi skal bruke fagkunnskap om barns utvikling, lek og læring slik at innholdet er tilpasset de barn som vi til en hver tid har. Planer i barnehagen skal være helhetlige og systematiske. Barn skal kunne medvirke i planprosesser, planleggingen skal ta utgangspunkt i overordnede mål for barnehagen for å sikre at de føringer som er lagt for barnehagedrift blir fulgt. I planlegging skal vi gjøre bruk av menneskelige og materielle ressurser i barnehagen, nærmiljøet og naturen rundt oss.

Å **dokumentere** er å gjøre noe synlig og dele det med andre. Vi ønsker at det innholdet vi legger til rette for i barnehagen skal være synlig for foreldre. Foreldre bør få innsikt i barns hverdag særlig for barn som ikke kan fortelle hva de har vært en del av. Foreldres interesse og engasjement har også en stor betydning for barnet. Dokumentasjonen gir derfor foreldre mulighet til å samtale med barn om hva de er opptatt av og gjennom dokumentasjon kan en bli kjent med barnets hverdag. Dokumentasjon i barnehagen vil gjøres kjent som bilder på Vigilo, utstillinger eller at en inviterer foreldre på møter der en forteller om prosjekt.

Å **vurdere** er en kontinuerlig prosess. Ansatte i barnehagen skal ha et kritisk blikk på egen praksis med mål om å heve kvaliteten. Evaluering sammen med barn er viktig del for å se om dette samsvarer med det en har forpliktet seg til å arbeide med i barnehagen. Når ansatte planlegger skal en hele tiden vurdere hva som fungerer slik at en kan bygge videre på dette. Gjennom dette eliminerer en det som ikke fungerer. En må analysere organisering og arbeidsmåter før en tolker det en finner i lys av teori samt de føringer som er lagt i lov om barnehage, rammeplanen eventuelt kommunale planverk.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Vi lar dokumentasjon om barnas prosesser danne utgangspunkt for refleksjon fordi vi ønsker å få mer kjennskap til om hvordan barn forstår verden og hvordan de søker ny kunnskap

- Vi synliggjør underveis arbeidet med prosjektet slik at foreldre har mulighet til å følge barnas prosess. Dette blir gjort ved bruk av dagrapporter som blir publisert på Vigilo.
- Vi legger ut bilder minst en gang i uken slik at foreldre gis større innsikt i arbeidet samtidig som de får mulighet til å gi tilbakemeldinger underveis.
- De voksne er i her og nå situasjoner lyttende, respektfull og anerkjennende voksne. (autoritative voksne) og drøfter hva dette innebærer med den nærmeste medarbeider i daglig arbeid og på planmøter.
- Vi vurderer vårt arbeider etter prosjektarbeid og hver høst og vår.

